

การศึกษาทักษะการรำวงมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

THE EDUCATION OF STANDARD TRADITIONAL THAI DANCING BY USING AN
INSTRUCTIONAL MODEL BASE ON SIMPSON'S PROCESS FOR PSYCHO – MOTOR
SKILL DEVELOPMENT FOR THE GRADE 3 STUDENTS

เกศกนก แวนสันเทียะ* พินโย พรหมเมือง**

Kaskanok Wansanthia * Pinayo Prommuang**

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล*

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล**

Program in Curriculum and Instruction, Vongchavalitkul University*

Faculty of Education, Vongchavalitkul University**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาทักษะการรำวงมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการรำวงมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนเทียบเกณฑ์ร้อยละ 70 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบุญนาควิทยา จังหวัดนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 32 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) เครื่องมือทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน 5 ชั้น และแบบประเมินทักษะปฏิบัติเรื่องรำวงมาตรฐาน ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความถูกต้องของท่ารำ ด้านลีลาท่ารำ ด้านจังหวะ ด้านความพร้อมเพียง และด้านความกล้าแสดงออก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test ผลการวิจัย พบว่า 1) ทักษะการรำวงมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ร้อยละ 100 2) ทักษะการรำวงมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: รำวงมาตรฐาน, ทักษะการรำวงมาตรฐาน, รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน.

Abstract

The objectives of this independent study were 1) to study Standard traditional Thai dancing by using an instructional Model base on Simson's process for Psycho- Motor Skill Development for Grade 3 students, and 2) To compare skills of standard traditional Thai dancing by using and Instructional Model base on Simson's Process for Psycho – Motor skill Development for Grade 3 students with the criteria at 70%. The sample who was Grade 3 students at Boonnadavittaya School in Nakhon Ratchasima for the semester 1 of the Academic year 2020 was 32 students. The research instruments consisted of lesson plans based on Simson's Process for Psycho - Motor skill Development, and evaluation form of practical skill of standard traditional

Thai dancing in 5 aspects including correct dancing, beautiful dancing, steps of dancing, smooth dancing, and confident show of dancing. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation and t-test. The research findings were that 1) Skills of Standard Traditional Thai Dancing by using an instructional model based on Simson's Process for Psycho-motor Skill Development for Grade 3 Students passed the 70% criteria at 100%. 2) Skills of Standard Traditional Thai Dancing by using an instructional model based on Simson's Process for Psycho-motor Skill Development for Grade 3 Students had posttest scores higher than the criteria at 70 % in the statistically significant differences at the 0.05 level.

Keywords: Standard traditional Thai dancing, Standard traditional Thai dancing Skill, Instructional Model Based on Simpson's Processes for psycho-Motor Skill Development.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่มีความเป็นเอกราชมาช้านาน มีศิลปวัฒนธรรมที่แสดงออกถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ จนเป็นที่ชื่นชอบของนานาประเทศที่ได้พบเห็นความงดงามในศิลปวัฒนธรรมไทย แม้ในปัจจุบันประเทศไทยได้รับอิทธิพลทางด้านวัฒนธรรมจากต่างชาติอันหลากหลายที่กำลังหลั่งไหลเข้ามามีบทบาทในสังคมไทย แต่สิ่งหนึ่งที่คนไทยยังสามารถอนุรักษ์และสืบทอดได้จนทุกวันนี้ก็คือ นาฏศิลป์ อันเป็นศิลปะประจำชาติที่คนไทยทุกคนควรอนุรักษ์และให้การสนับสนุนเพื่อให้ศิลปะแขนงนี้ดำรงอยู่สืบไปในอนาคต (นาฏศิลป์ไทย : นาฏศิลป์ไทยสำหรับครูประถมศึกษา อุดมศึกษา.พิมพ์ครั้งที่ 2.กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2548.น.1) รุจิศรีสมบัติ (2542 ,น.2) กล่าวถึงความสำคัญของนาฏศิลป์ไทยไว้ว่า นาฏศิลป์เป็นที่รวบรวมแห่งศิลปะการฟ้อนรำ ขับร้อง ดนตรีไทย ศิลปะไทยและวรรณคดีไทย มีท่าร่าอ่อนช้อยงดงามโดยแสดงออกทางกิริยาเคลื่อนไหว ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายตั้งแต่ศีรษะ ไหล่ แขน มือ ลำตัว ขา จนถึงเท้าให้งดงามตามจังหวะที่ดนตรีประกอบ กระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบในการให้การศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้บรรจุวิชานาฏศิลป์ไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และการคิดที่เป็นเหตุเป็นผลถึงวิธีการทางศิลปะ ความเป็นมาของรูปแบบภูมิปัญญาท้องถิ่น และรากฐานทางวัฒนธรรม ตระหนักให้เห็นคุณค่า ความคิดสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นพัฒนาตนเองได้และแสดงออกได้อย่างสร้างสรรค์ มีสมานในการทำงาน มีระเบียบวินัย และมีความรับผิดชอบ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2543,น.2) วิชานาฏศิลป์จึงมีความสำคัญในการพัฒนาความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ

ในการนี้โรงเรียนบุญถาวรวิทยา เห็นความสำคัญของวิชานาฏศิลป์ จึงได้ทำการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา โดยเฉพาะในรายวิชานาฏศิลป์เป็นการศึกษาปฏิบัติเกี่ยวกับหลักวิธีการปฏิบัตินาฏศิลป์ การเคลื่อนไหวร่างกายประกอบท่าทาง บทเพลง และสถานการณ์ต่าง ๆ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับรางวัลมาตรฐาน นาฏศิลป์พื้นเมือง การแสดงนาฏศิลป์ไทยและการบูรณาการนาฏศิลป์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นให้ผู้เรียนสามารถเขียนอธิบายและวิเคราะห์ความสำคัญของนาฏศิลป์ได้โดยใช้ประสบการณ์เดิม สามารถปรับมือได้ตรงตามจังหวะของดนตรี เห็นประโยชน์ของนาฏศิลป์ แสดงท่าต่าง ๆ ได้ถูกต้อง มีความคิดจินตนาการในการสร้างสรรค์ท่าทางต่าง ๆ อย่างอิสระและเต็มความสามารถ ฟังดนตรีและชมการแสดงนาฏศิลป์ได้ด้วยอารมณ์สุนทรีย์ ผู้เรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญของศิลปวัฒนธรรมทางนาฏศิลป์ นำความรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม และมี

จิตสาธารณะในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย ผู้วิจัยได้ทำการเรียนการสอนในรายวิชานาฏศิลป์และได้ทำการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนในรายวิชานาฏศิลป์ พบปัญหาว่าในแต่ละชั่วโมงที่ผ่านมาพบว่าผู้เรียนไม่สามารถปฏิบัติตามท่ารำวงมาตรฐานให้ถูกต้องและสวยงามเนื่องจากผู้เรียนส่วนมากไม่มีความรู้ ความสามารถในด้านทักษะการปฏิบัตินาฏศิลป์จึงเป็นปัญหาทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ที่จะต้องรีบดำเนินการแก้ไข ซึ่งการที่จะจดจำการปฏิบัติท่ารำ และปฏิบัติท่ารำให้เกิดสวยงามพร้อมเพรียงกันนั้นจะต้องได้รับการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพผู้สอนจึงจำเป็นต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการถ่ายทอด ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาพบว่า รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะพิสัยที่น่าสนใจและสอดคล้องกับการเรียนการสอนนาฏศิลป์ คือ ทักษะปฏิบัติของซิมพ์ซัน ซึ่งรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะของซิมพ์ซันประกอบไปด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นการรับรู้ (Perception) เป็นขั้นการให้ผู้เรียนรับรู้ในสิ่งที่จะทำ โดยการให้ผู้เรียนสังเกตการณ์ทำงานนั้นอย่างตั้งใจ ขั้นที่ 2 ขั้นการเตรียมความพร้อม (Readiness) เป็นขั้นการปรับตัวให้พร้อมเพื่อการทำงานหรือแสดงพฤติกรรมนั้น ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ โดยการปรับตัวให้พร้อมที่จะทำการเคลื่อนไหวหรือแสดงทักษะนั้น ๆ และมีจิตใจและสภาวะอารมณ์ที่ดีต่อการที่จะทำหรือแสดงทักษะนั้น ๆ ขั้นที่ 3 ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม (Guided Response) เป็นขั้นที่ให้โอกาสแก่ผู้เรียนในการตอบสนองต่อสิ่งที่รับรู้ซึ่งอาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนเลียนแบบการกระทำ หรือการแสดงทักษะนั้น หรืออาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนลองผิดลองถูก (Trial and Error) จนกระทั่งสามารถตอบสนองได้อย่างถูกต้อง ขั้นที่ 4 ขั้นการให้ลงมือกระทำจนกลายเป็นกลไกที่สามารถกระทำตัวเอง (Mechanism) เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติและเกิดความเชื่อมั่นในการทำสิ่งนั้น ๆ ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างชำนาญ (Complex Overt Response) เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการกระทำนั้น ๆ จนผู้เรียนสามารถทำได้อย่างคล่องแคล่วชำนาญเป็นไปโดยอัตโนมัติและด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง ขั้นที่ 6 ขั้นการปรับปรุงและประยุกต์ใช้ (Adaptation) เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนปรับปรุงทักษะหรือการปฏิบัติของตนให้ดียิ่งขึ้น และประยุกต์ใช้ทักษะที่ตนได้รับการพัฒนาในสถานการณ์ต่าง ๆ ขั้นที่ 7 ขั้นการคิดริเริ่ม (Origination) เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างชำนาญ และสามารถประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่หลากหลายแล้ว ผู้ปฏิบัติจะเริ่มเกิดความคิดใหม่ ๆ ในการกระทำหรือปรับการกระทำนั้นให้เป็นไปตามที่ตนต้องการ นอกจากนี้ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาทักษะปฏิบัติอย่างเต็มศักยภาพแล้ว ยังสามารถปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนอีกด้วย

การฝึกทักษะปฏิบัติโดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์ซันโดยเฉพาะในขั้นตอนที่ 4 ให้ผู้เรียนลงมือกระทำจนกลายเป็นกลไกที่สามารถทำได้เอง (Mechanism) เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติและเกิดความเชื่อมั่นในการทำสิ่งนั้น ๆ ต้องอาศัยความมีวินัยทำซ้ำ ๆ บ่อยครั้งจนเกิดเป็นความเคยชิน ความชำนาญ ช่วยเสริมสร้างความมีวินัย ให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เนื่องด้วยผู้เรียนต้องเอาใจใส่ต่อการฝึกฝนทักษะนั้น ๆ ด้วยตนเอง ลงมือปฏิบัติจนเสร็จสิ้นกระบวนการอีกทั้งเนื้อเพลงรำวงมาตรฐานช่วยปลูกฝังให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะรักความเป็นไทย เช่น เพลงชาวไทย “ชาวไทยเจ้าเอ๋ย ขออย่าละเลยในการทำหน้าที่ การที่เราได้เล่นสนุกกว่าเปลื้องทุกข์สบายอย่างนี้ เพราะชาติเราได้เสริมเอกราชสมบูรณ์ เราจึงควรช่วยชาติให้เก่งกาจเจิดจรัสรุ่งเรือง เพื่อความสุขเพิ่มพูนของชาวไทยเราเอ๋ย มีความหมายของเพลงคือ หน้าที่ที่ชาวไทยพึงมี ต่อประเทศชาตินั้น เป็นสิ่งที่ทุกคนควรกระทำอย่าได้ละเลยไปเสีย ในการที่เราได้มาเล่นรำวงกันอย่างสนุกสนานและปราศจากทุกข์โศกทั้งปวงนี้ก็เพราะว่าประเทศไทยเรามีเอกราช ประชาชนมีเสรีในการคิดจะทำสิ่งใด ๆ ดังนั้นเราจึงควรช่วยกันเชิดชูชาติไทยให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป เพื่อความสุขยิ่ง ๆ ขึ้นของไทยเราตลอดไป” เมื่อผู้เรียนได้รับการฝึกฝนทักษะปฏิบัติจนชำนาญแล้วก็สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่สู่สายตาสาธารณะชนหรือนำไปถ่ายทอดแก่บุคคลที่สนใจ

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้สอนจึงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถปฏิบัติร่างมาตรฐานได้ดีขึ้น จึงได้ค้นคว้าเรื่องกระบวนการการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ซึ่งเป็นวิธีการที่จะพัฒนานักเรียนให้สามารถปฏิบัติร่างมาตรฐานได้ จะทำให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุมาตรฐาน ตัวชี้วัด วัตถุประสงค์ของรายวิชา รวมทั้งพัฒนาผู้เรียนให้มีความมั่นใจและกล้าแสดงออกมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนเทียบเกณฑ์ร้อยละ 70

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (Pre-experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามแบบแผนแบบหนึ่งกลุ่ม โดยการใช้แบบแผนการทดลองแบบ One-Shot Case Study มุ่งเน้นการวิจัยเชิงทดลองกับกลุ่มทดลองเพียงกลุ่มเดียว โดยทดสอบหลังเรียน มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 65 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ห้อง 1 โรงเรียนบุญถาวรวิทยา จังหวัดนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 32 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

2. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มีการแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

2.1 เครื่องมือทดลอง คือ แผนการจัดการเรียนรู้รายสัปดาห์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของซิมพ์สัน หน่วยการเรียนรู้เรื่อง ร่างมาตรฐาน 2 เพลง ได้แก่ เพลงงามแสงเดือน และ เพลงชาวไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง

2.2 เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินทักษะปฏิบัติ เรื่องร่างมาตรฐานเพลงงามแสงเดือน และ เพลงชาวไทย เกณฑ์การประเมินแบบรูบริก (Rubric Scoring) ประเมินความสามารถในการร่ายรำ 5 ด้าน ได้แก่ ความถูกต้องของท่ารำ สีสันท่ารำ จังหวะ ความพร้อมเพียง และความกล้าแสดงออก

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ผลการจัดกิจกรรมการสอนเรื่องร่างมาตรฐาน โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของซิมพ์สันการวิเคราะห์คะแนนด้านทักษะปฏิบัติ ดังนี้ 1) รวบรวมคะแนนที่นักเรียนทำได้จากแบบประเมินทักษะปฏิบัติเรื่อง ร่างมาตรฐาน ซึ่งเป็นการให้คะแนนแบบรูบริก (Rubric Scoring) มีคะแนนเต็ม 20 คะแนน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) การเปรียบเทียบทักษะการร่างมาตรฐาน ระหว่างหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ด้วยการทดสอบค่าที (t-test for One sample)

ผลการวิจัย

1. การศึกษาทักษะการร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนมีทักษะการร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 34.25 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85.63 เมื่อพิจารณาทักษะการร่างมาตรฐานรายบุคคลมีคะแนนเฉลี่ย 34.25 คิดเป็นร้อยละ 85.63

2. การเปรียบเทียบทักษะการร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กับเกณฑ์ร้อยละ 70 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีทักษะการร่างมาตรฐาน หลังการใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยนำเสนอตารางที่ 1

ตาราง 1 ผลการเปรียบเทียบทักษะการร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กับเกณฑ์ร้อยละ 70

ตัวแปร	n	$\bar{X}$	S.D.	เกณฑ์ ร้อยละ 70	t	Sig.
ทักษะปฏิบัติร่าง มาตรฐาน	32	34.25	2.94	28	12.025	.000*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่า ทักษะการร่างมาตรฐาน หลังการใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผลและอภิปรายผล

1. การศึกษาทักษะการร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวม พบว่า นักเรียนมีทักษะการร่างมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของซิมพ์สันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 34.25 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85.63 และเมื่อพิจารณาทักษะการร่างมาตรฐานรายบุคคลมีคะแนนเฉลี่ย 34.25 คิดเป็นร้อยละ 85.63 ผู้วิจัยได้นำทักษะการร่างมาตรฐานจำนวน 2 เพลง แบ่งออกเป็นแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 2 หน่วย หน่วยละ 1 เพลง จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ทักษะปฏิบัติในแต่ละเพลงและถ่ายทอดทำตามกระบวนการสอนทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน (Simpson, 1972) ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สันประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นการรับรู้ (Perception) เป็นขั้นการให้ผู้เรียนรับรู้ในสิ่งที่จะทำให้ โดยการให้ผู้เรียนสังเกตการทำงานนั้นอย่างตั้งใจ 2) ขั้นการเตรียมความพร้อม (readiness) เป็นขั้นการปรับตัวให้พร้อมเพื่อการทำงานหรือแสดงพฤติกรรมนั้น ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ โดยการปรับตัวให้พร้อมที่จำทำการเคลื่อนไหวหรือแสดงทักษะนั้น ๆ และมีจิตใจและสภาวะอารมณ์ที่ดีต่อการที่จะทำหรือแสดงทักษะนั้น ๆ 3) ขั้นการสนองตอบต่อภายใต้การควบคุม (guided response) เป็นขั้นที่ให้โอกาสแก่ผู้เรียนในการตอบสนองต่อสิ่งที่รับรู้ ซึ่งอาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนเลียนแบบการกระทำ หรือการแสดงทักษะนั้น หรืออาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนลองผิดลองถูก (trial and error) จนกระทั่งสามารถตอบสนองได้อย่างถูกต้อง 4) ขั้นการให้ลงมือกระทำจนกลายเป็นกลไกที่สามารถทำได้เอง (mechanism) เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติ และเกิดความเชื่อมั่นในการทำสิ่งนั้น ๆ 5) ขั้นการกระทำอย่างชำนาญ (complex overt response)

เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการกระทำนั้น ๆ จนผู้เรียนสามารถทำได้อย่างคล่องแคล่ว ชำนาญ เป็นไปโดยอัตโนมัติ และด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง 6) ขั้นการปรับปรุงและประยุกต์ใช้ เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนปรับปรุงทักษะหรือการปฏิบัติของตนให้ดียิ่งขึ้น และประยุกต์ใช้ทักษะที่ตนได้รับการพัฒนาในสถานการณ์ต่าง ๆ 7) ขั้นการคิดริเริ่ม เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างชำนาญ และสามารถประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่หลากหลายแล้ว ผู้ปฏิบัติจะเริ่มเกิดความคิดใหม่ ๆ ในการกระทำหรือปรับการกระทำนั้นให้เป็นไปตามที่ตนต้องการ ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของซิมพ์สันมาใช้ในการวิจัย 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นการรับรู้ ผู้วิจัยได้อธิบายถึงประวัติความเป็นมาของการแสดงรำวงมาตรฐาน ตลอดจนหลักการปฏิบัติท่ารำของการแสดงรำวงมาตรฐานให้แก่ผู้เรียน 2) ขั้นเตรียมความพร้อม ผู้วิจัยได้ทำการจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม จำนวน 4 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน โดยการจัดกลุ่มใน 1 กลุ่มจะแบ่งเป็นนักเรียนชายจำนวน 4 คน นักเรียนหญิงจำนวน 4 คน 3) ขั้นการสนองตอบต่อการได้การควบคุม ผู้วิจัยสาธิตการปฏิบัติท่ารำให้นักเรียนดูทีละท่าพร้อมทั้งอธิบายวิธีการปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นภาพและเกิดความเข้าใจ จากนั้นให้นักเรียนปฏิบัติตาม 4) ขั้นการให้ลงมือกระทำจนกลายเป็นกลไกที่สามารถทำได้เอง ผู้วิจัยให้นักเรียนได้ทำการฝึกฝนด้วยตนเองและสมาชิกในกลุ่ม โดยมีผู้วิจัยคอยสังเกตการณ์และให้คำชี้แนะแก้ไขให้เกิดความถูกต้องและสวยงาม 5) ขั้นการกระทำอย่างชำนาญ หลังจากให้นักเรียนแต่ละกลุ่มได้ฝึกฝนจนสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเองจนเกิดความชำนาญ มีความถูกต้องและสวยงามแล้ว ผู้วิจัยจะทำการประเมินผลทักษะการปฏิบัติของผู้เรียน จากการถ่ายทอดความรู้ทักษะการปฏิบัติอย่างมีขั้นตอน จึงทำให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมที่จะรับการพัฒนาด้านเต็มศักยภาพและทำให้ผลการเรียนเกิดประสิทธิภาพ

เมื่อนักเรียนผ่านการฝึกฝนทักษะทั้ง 5 ขั้นแล้ว นักเรียนจึงสามารถที่จะปฏิบัติตามการรำวงมาตรฐานได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ฉวีวรรณ กุดหอม, อุษา ปราบหงษ์, พงมาน ชำนาญกิจ) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ขานาฏศิลป์ ตามรูปแบบซิปปาและรูปแบบ การพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลวิจัยพบว่า ทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์ของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ขานาฏศิลป์ ตามรูปแบบซิปปาและรูปแบบการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ 75% อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (บุสรินทร์ พาระแพน, ประสงค์ สายหงส์) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้การแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้าน ตามแนวคิดทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ที่ส่งเสริมบุคลิกภาพและความคิดสร้างสรรค์ การปฏิบัติท่ารำ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลวิจัย พบว่า บุคลิกภาพ และความคิดสร้างสรรค์การปฏิบัติท่ารำ ของนักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนรู้การแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้าน ตามแนวคิดทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งสองด้าน (วิไลวรรณ ไชยลังการ, ศิริวัฒน์ ขำเกิด) ศึกษาเรื่อง พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้สาระนาฏศิลป์เรื่องรำวงมาตรฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ผลวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สาระนาฏศิลป์ เรื่องรำวงมาตรฐานตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สันมีทักษะในการปฏิบัติโดยรวมและรายเพลงสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากผลการวิจัยเบื้องต้น จึงสรุปเป็นหลักการพื้นฐานได้ว่า รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของซิมพ์สันสามารถที่จะพัฒนาทักษะรำวงมาตรฐานได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้สอนควรศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติและขั้นตอนการสอนทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน เพื่อจะได้พัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ

1.2 ผู้สอนจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจ และจัดการเรียนการสอนตามลำดับแผนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เมื่อทำการเรียนการสอนจบ 1 แผน ให้ผู้สอนทำการประเมินทักษะปฏิบัติของผู้เรียนตามแบบประเมินทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยใช้เกณฑ์คะแนนการประเมินแบบรูปบิกที่กำหนดไว้เพื่อพิสูจน์ว่าผู้เรียนนั้นได้รับการพัฒนาขึ้นจริง

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำไปทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะปฏิบัติในรูปแบบอื่น ๆ ที่สามารถพัฒนาทักษะการปฏิบัติในการเรียนปฏิบัตินาฏศิลป์ หรือวิชาอื่น ๆ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- กิงกาญจน์ สิริสุนทร. **รูปรีหรือรูปรีการให้คะแนน**. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.กรมวิชาการ. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. UTQ-02119 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ: นาฏศิลป์ [Online] แหล่งสืบค้น: <http://WWWwww.krurird.com/02119.pdf> [2562, กุมภาพันธ์ 10]
- ชลิต สุนทรานนท์. รัชนี พวงประยงค์. **บทความร่างมาตรฐานทำรำตามแบบแผนสำนักการสังคีตกรมศิลปากร** [Online]. แหล่งสืบค้น:<https://sites.google.com/site/tayakornwason/hna-erek> [2562, มีนาคม 1]
- ชุติมา ปาลวงษ์. (2561). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์เรื่องภาษาท่าทางนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอกที่สอนโดยใช้ชุดการสอนกับการสอนแบบปกติ. นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาวัฒนธรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้.
- ทิตานา แคมณี. (2550). **ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นาฏศิลป์ไทย. (2548). **นาฏศิลป์ไทยสำหรับครูประถมศึกษาอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- บุสรินทร์ พาระแผน1, ประสงค์สายหงส์2. **การพัฒนาชุดการเรียนรู้การแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านตามแนวคิดทักษะปฏิบัติของซิมพ์สันที่ส่งเสริมบุคลิกภาพและความคิดสร้างสรรค์การปฏิบัติทำรำสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ประทีน พวงสำลี. **หลักนาฏศิลป์**. กรุงเทพฯ : ไทยมิตรการพิมพ์.

มิสธัญพร วงษ์สว่าง. (2553). **การพัฒนาชุดการสอนเรื่องนาฏยศัพท์และภาษาทำนาฏศิลป์ไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**. โรงเรียนเซนต์หลุยส์ ฉะเชิงเทรา.

หยาดพิรุณ พวงสุวรรณ. (2558). **การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

Boeh and Maeshall. (2000). "The Effective of Labanotation in Learning Ballroom Dance." Dissertation Abstracts International.

Wilson, Cynthia Louise. **An Analysis of a Direct Instruction Produced in Teaching Word Problem-Solving to Learning Disabled Students**. Dissertation Abstracts International.